

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 26 april 2007

MEDITATIE

De heerlijkheid van Christus' macht

De Heere is waarlijk opgestaan naar de Schriften. Mattheüs beschrijft in hoofdstuk 28 enkele hoofdpunten van de heerlijkheid van Jezus' macht. De leugen van de wachters, of beter gezegd van de overpriesters en de ouderlingen in Jeruzalem ging er goed in bij het volk. Nu kon men gerust zijn. De gehate Jezus van Nazareth is dood en begraven. Van Hem zullen ze geen last meer hebben.

Er zijn nog veel mensen in en buiten de kerk, die met Jezus niets te maken willen hebben. Ze houden het maar liever bij hun eigen gerechtigheid. Of leven zich uit in ongerechtigheid. In beide gevallen is het een valse rust. Jezus leeft! Hij heeft & dood, hel, zonde en graf overwonnen en het leven in onverderfelijkheid aan het licht gebracht. Ondanks de hardnekkige geruchten dat Jezus dood is, hebben de 11 discipelen de boodschap gehoorzaamd en zijn naar Galilea gegaan, naar de berg die Jezus hen gewezen had. Ze hebben Jezus'

Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde

Mattheus 28 : 18b

woord gehoord, geloofd en gehoorzaamd. Is het met opzet dat Mattheüs zegt: en de elf discipelen zijn heengegaan? Een is niet meer. Judas wordt gemist. Hij heeft zijn Meester verraden met een kus. Hij heeft zo dicht bij Jezus geleefd, Zijn woorden gehoord, Zijn wonderen gezien. Het heeft zijn hart nooit geraakt. Een vreselijk eind is zijn deel geweest. Wat is het nodig dat we ons hart bij de lamp van Gods Woord onderzoeken, of we door het geloof deel hebben aan de zaligheid die Jezus verworven heeft. Nu vinden we de elven weer in Galilea. Jezus wil Zijn vrienden daar ontmoeten. Het land van de zondaren en van de

schaduw des doods. Jezus is daar dikwijls geweest. Ook kort voor Zijn hemelvaart zal Hij Zijn discipelen daar ontmoeten om hen te troosten en opdrachten te geven. Mattheüs beschrijft geen bijzonderheden hoe Jezus Zich bekend maakt. Er wordt gezegd dat zij Hem zagen, Hem aanbaden en dat sommigen twijfelden. Het geloof in de opstanding van Jezus is niet altijd even sterk. Het is steeds weer nodig dat de Heere door de Heilige Geest afrekt van al onze voorstellingen. Dan lezen we: En Jezus bij hen komende, sprak tot hen: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Dit woord strekt zich uit van de aarde naar de hemel en van de hemel naar de aarde. Jezus spreekt van het uitzicht dat door Zijn opstanding verkregen is. De laatste woorden van het Mattheüsevangelie zijn vol van troost en onderwijs. Dat heeft de Kerk nodig. Jezus is de Vertrouwing Israëls van Zijn volk in de tijd en de eeuwigheid. Deze zelfopenbaring van Jezus is allesomvattend, onbegrensd en onbepert. Hij wil ook twijfelaars overtuigen van Zijn heerlijkheid... en Jezus bij hen komende... welk een heerlijk moment. De sprekende, Zichzelf openbarende Jezus. Ja, zo komt Hij nog steeds door Zijn Woord en Geest Zichzelf te openbaren. Al is Hij in de hemel, met Zijn genade en Geest wijkt Hij nimmermeer van Zijn Kerk. Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. De macht waarvan Jezus spreekt, betekend *bevoegdheid, zeggenschap, autoriteit. Onbegrensd en onbepert is Jezus' macht.* Hij heeft alles te zeggen in hemel en op aarde. Ga dan heen, onderwijst al de volken, zo zegt Jezus tot de discipelen. En Ik ben met u al de dagen. Het licht van Jezus genademacht straalt uit over de hele wereld. Die macht die Hem als de Zoon des mensen gegeven is, stelt Hij in dienst van de prediking van het Evangelie. En de boodschap van vrije genade en verzoening door de gekruiste en opgestane Jezus zal niet tevergeefs zijn. Als Zijn ziel Zich tot

Inhoud

85e jaargang

Nr. 30

- 1 De heerlijkheid van Christus' macht
- 2 Bijbelstudie: Wie Abraham was tegenover de Verbondsgod (1)
- 4 Opziensers der gemeente (3)
- 5 Commentaar: Gods hand
- 6 Maatschappelijke betrokkenheid (1)
- 8 Boekennieuws
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 11 Kerkdiensten

een schuldoffer gesteld zal hebben, zal Hij zaad zien. En het welbehagen des Heeren zal door Zijn hand gelukkiglijk voortgaan. Jezus gebruikt Zijn macht. De levende Jezus regeert door Woord en Geest. Hij wendt Zijn macht aan in het vergaderen van Zijn volk. Ze zijn Hem gegeven van de Vader. Hij trekt hen met de koorden van Zijn liefde uit de macht van de boze. Door Zijn Woord gaat Hij in het huis van de sterkgewapende en maakt hen los uit de banden van de satan en de dood. Zijn woord is een machtwoord. Alleen op Zijn bevel en door Zijn kracht kan een dode zondaar levend gemaakt worden. Doden zullen horen de stem van de Zoon van God en die ze gehoord hebben zullen leven. Hebt u die levendmakende stem van Jezus al gehoord? Alleen door Jezus' macht wordt het stenen hart gebroken. Hij maakt onwilligen gewillig. Elke zondaar die het voor God verliest is een teken van Zijn liefde-macht. Jezus wendt Zijn macht ook aan in het bewaren en verzorgen van Zijn kinderen. Nooit zal Hij Zijn gevangenen vergeten of verlaten. Hij sterkt hen in de strijd van het leven. Onderwijst in de weg der zaligheid. Geeft de moeden kracht en vermenigvuldigt de sterkte van hen die geen kracht hebben. Als we aanzien wat voor ogen is op aarde, dan zien we weinig van Jezus' macht. Het schijnt dat satan alle macht heeft. In de wereld en in de kerk. Duisternis bedekt de aarde en donkerheid de volken. Wie zal ons het goede doen zien? Vrienden, het gaat niet in de eerste plaats om wat

we zien, maar om wat de opgestane Jezus beloofd heeft en of we dat geloven. Geen aardse macht kan Hem Zijn ontvangen macht ontnemen. Want God heeft Hem uitermate verhoogd en heeft Hem een Naam gegeven, welke boven alle naam is; opdat in de Naam van Jezus zich zou buigen alle knie dergenen die in de hemel en die op de aarde en die onder de aarde zijn. Zijn werk gaat voort door de wenteling der eeuwen naar de volkomen overwinning over alle vijanden en tot allen die Hem van de Vader gegeven zijn, zijn ingebracht in de hemel. Het gaat er om of we deze Jezus kennen als onze Zaligmaker. Of we door Hem gegre-

pen en overgezet zijn van de brede op de smalle weg. Of we Hem tot onze Koning hebben erkend, Hem als onze enige Leraar hebben aangenomen en door Zijn offer onze zonden zijn verzoend. Zijn werk op aarde is nog niet af. De genadetijd is nog niet voorbij.

Jezus roept en nodigt nog tot Hem de toevlucht te nemen en Hem te gehoorzamen. Uw zaligheid alleen van Hem te verwachten. Nee, uw hart is niet te hard. Hij kan het breken. Nee, uw zonden zijn niet te veel, Zijn bloed reinigt van alle zonden.

Waarde,

ds. H. Hofman

BIJBELSTUDIE

I

Wie Abraham was tegenover de Verbondsgod

Genesis 17:15-27

Verbond en teken

De Heere heeft Zijn verbond aan Abraham bekendgemaakt. "Toen viel Abram op zijn aangezicht" (vers 3). Hij viel dus plat op de grond voor God. Een gezegende plaats! De Heere heeft ook de besnijdenis ingesteld als teken van het verbond. "En gij zult het vlees uwer voorhuid besnijden; en dat zal tot een teken zijn van het

verbond tussen Mij en tussen u" (vers 11). Het verbond met Abraham zijn vrind, bevestigt de Heere nu van kind tot kind. Al wat mannelijk is, moest het teken van het verbond meedragen. Het zou zich van het verbondsteken niet kunnen ontdoen. Zo is het nog met het verbondsteken van het Nieuwe Testament. Dat is nooit meer uit te wissen. Zelfs in de hel

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur:
ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers aan:
ds. A. Moerkerken, Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263
e-mail: moerkerken@kliksafe.nl

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Boeken ter recensie en meditaties aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:
Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisoehof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
e-mail: saambinder-adv@kliksafe.nl
Postbankno. 256686 t.n.v. de administratie van De Saambinder.

Advertenties € 0,60 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** in het bezit van de administratie te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 22,- per jaar + extra portiekosten.
Canada €108,-; USA €93,-.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av. N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

De redactie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

niet. Daar zult u weten dat u gedoopt was, want daar zal het gedoopte voorhoofd eeuwig tegen u getuigen en u toeroepen, dat het eigen schuld was dat u verloren ging. Laat het verbondsteken u dan in de genadetijd tot de Heere doen vluchten, smekend om Zijn genade, waarvan de doop een zegel is.

Geen Sarai maar Sara

Nadat de Heere Zijn verbond aan Abraham had bekendgemaakt, stelde de Heere iets anders aan de orde. Dat lezen we in het vijftiende vers: "Nog zeide God tot Abraham: Gij zult de naam van uw huisvrouw Sarai, niet Sarai noemen; maar haar naam zal zijn Sara." Dus ook Sarai kreeg nu een andere naam, zoals eerst Abraham ook een nieuwe naam gekregen had. De naam Sarai betekent "mijn vorstin". Die naam had dus alleen betrekking op Abraham. Zij was Abrahams vrouw en als zodanig Abrahams vorstin. De naam Sara betekent alleen maar "vorstin". Daardoor kreeg haar naam een veel bredere betekenis. Nu had haar naam niet alleen betrekking op Abraham, maar op alle volken en geslachten, die uit Abraham en Sara zouden voortkomen. Zoals we al eerder zagen was een naamsverandering van grote betekenis. Daarmee maakte de Heere altijd een nieuw begin, opende Hij een nieuwe toekomst. Sara was oud geworden. Naar de wereld had zij eigenlijk geen toekomst meer. Maar nu gaf de Heere haar een nieuwe naam. Dat betekende dat er voor haar toch nog toekomst was. Wat voor nieuwe toekomst was er voor haar weggelegd? Zij zou moeder worden. "Want Ik zal haar zegenen, en u ook uit haar een zoon geven; ja, Ik zal haar zegenen, zodat zij tot volken worden zal: koningen der volken zullen uit haar worden" (vers 16). Zij zou een "vorstin" zijn als een moeder van volkeren. Ten diepste krijgen al Gods kinderen een nieuwe naam. Een nieuwe naam, die niemand kent, dan die hem ontvangt (Openb. 2:17). Van kinderen des toorns worden zij tot kinderen Gods. Die nieuwe naam spreekt van hun nieuwe toekomst. Als dan de wereld tot hen zegt dat zij hun beste tijd gehad hebben, dan mogen zij zeggen dat hun beste tijd nog komt. Na de dood is het leven hun bereid.

Een zoon voor Sara

De Heere sprak ter gelegenheid van

deze naamsverandering opnieuw over de zegen van de vruchtbaarheid, de zegen van het nageslacht. Maar toch was er hier iets nieuws. Nu werd die zegen zeer nadrukkelijk op Sara betrokken. Uit háár zou de Heere Abraham een zoon geven, zo werd hier door de Heere nadrukkelijk beloofd. Dat zou die nieuwe toekomst zijn. Menselijk gezien kon het niet, want Sara was boven haar jaren gekomen. Daar waren Abraham en Sara het samen ook over eens geweest. Daarom waren zij die weg gegaan met Hagar. Zij dachten dat Ismaël de beloofde zoon zou zijn. Zij dachten alles nu heel goed geregeld te hebben. En nu doorbrak de Heere dit alles door dit woord. Tot twee keer toe sprak de Heere hier: "Ik zal." Wat bij mensen onmogelijk is, dat is mogelijk bij God. Bij God zijn alle dingen mogelijk. Weet u niet, hoe u ooit bekeerd moet worden? Bij God is het mogelijk. Moet u klagen over uw geestelijke onvruchtbaarheid? Bij God is het mogelijk dat onvruchtbaar een huisgezin ontvangen. Hebt u kinderen die de verkeerde kant zijn opgegaan? Bij God zijn alle dingen mogelijk, het is voor Hem maar een wenk om ze terug te brengen.

De weg naar Izak betekende een grote streep voor Abrahams eigen verwachtingen.

Geloofden we toch meer in de almacht Gods. Maar intussen haalde de Heere hier wel een grote streep door Abrahams overleggingen en Abrahams wegen. Dat doet de Heere altijd. Hij haalt een streep door onze gedachten en plannen. De weg naar Izak betekende een grote streep voor Abrahams eigen verwachtingen. Zo is het ook op de weg naar de meerdere Izak, Jezus Christus. De Heere haalt dan al onze verwachtingen ondersteboven, opdat Christus alleen zou overblijven en het wonder, dat de Heere Zelf alles gedaan heeft en van ons niets nodig heeft.

Geen ongeloof maar geloof

Hoe was Abrahams reactie op de woorden des Heeren? "Toen viel

Abraham op zijn aangezicht, en hij lachte; en hij zeide in zijn hart: Zal een, die honderd jaren oud is, een kind geboren worden; en zal Sara, die negentig jaren oud is, baren?" (vers 17). Veel schriftuitleggers uit onze tijd verklaren deze woorden als ongeloof. Abraham zou de woorden Gods niet hebben geloofd. Zo zegt dr. G.Ch. Aalders, dat er bij Abraham hier sprake was van "een zeker innerlijk verzet tegen de mogelijkheid van Sara's moederschap". De kanttekeningen van de nieuwe vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap wijzen op de mogelijkheid dat hier sprake is van "een blijk van kleingeloof, waardoor Abraham is overmeesterd geworden". Wij willen ons echter aansluiten bij Calvijn, bij de kanttekeningen en bij Matthew Henry, die in de woorden van Abraham zien een uiting van zijn geloof. Abraham sprak hier volgens hen niet in het ongeloof, maar in het geloof. Calvijn wijst er hier op dat Abraham op zijn aangezicht viel en dat dit een bewijs was van zijn geloof. "Immers Abraham aanbidt God niet maar alleen, doch betuigt tevens, door Hem te danken, dat hij door het geloof aannam en omhelsde, wat beloofd was aangaande een zoon. Daaruit verklaren wij ook dat hij heeft gelachen, niet omdat hij Gods belofte verachtte, of voor een fabel hield of verwierp, maar gelijk meermalen bij zeer onverwachte dingen pleegt te geschieden, barst hij in lachen uit, deels uit vreugde, deels als buiten zichzelf van verwondering." De kanttekeningen zeggen hier dat Abraham lachte, niet uit twijfel, maar "uit verwondering en blijdschap, sterk in het geloof zijnde, en ten volle vertrouwende, dat God hetgeen Hij beloofd had, kon en zou volbrengen. Zie Rom. 4:19, 20 en 21." Matthew Henry spreekt over "Abrahams dankbare vreugde en blijdschap wegens deze genaderijke belofte". Het is dus duidelijk dat zij allen hier niet anders gezien hebben dan geloof in het leven van Abraham. Ook hier was hij de vader der gelovigen. We hopen de volgende keer nader te bezien, hoe en in welk opzicht Abrahams geloof hier uitkwam.

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J. van Ekeveld

Aart van Bochove, een belijnd kerkelijk mens

1907-2007

“Kerkverzuim is te vergelijken met het vloeken en het lasteren van Gods Naam.” Dat was de stelregel van ouderling Aart van Bochove (1870–1954) die jarenlang de Gereformeerde Gemeente van Nieuw-Beijerland diende.

Als wat diende van Bochove de gemeente in de Hoekse Waard eigenlijk? Hij was er voorzanger, diaken, ouderling. “Van Bochove is de Gereformeerde Gemeente van Beijerland”, zeiden sommige dorpsgenoten. Die opmerking was niet altijd even positief bedoeld. Bekend was dat “de oude Aart” heel strikt was als het ging om kerkelijke grenzen. In zijn omgeving werd hij gezien als de verpersoonlijking van het kerkje in de Middelstraat.

Van Bochove was opgevoed in de Nederlandse Hervormde Kerk. In 1862 werd in Nieuw-Beijerland een gemeente gesticht door ds. L.G.C. Ledebouer. Die groeide in de loop der jaren, maar moest een flinke aderlating ondergaan bij de vereniging van 1907. Het overgrote deel van de gemeente wenste zich namelijk niet aan te sluiten bij de Vereniging van 1907. Zo’n 18 leden bleven over.

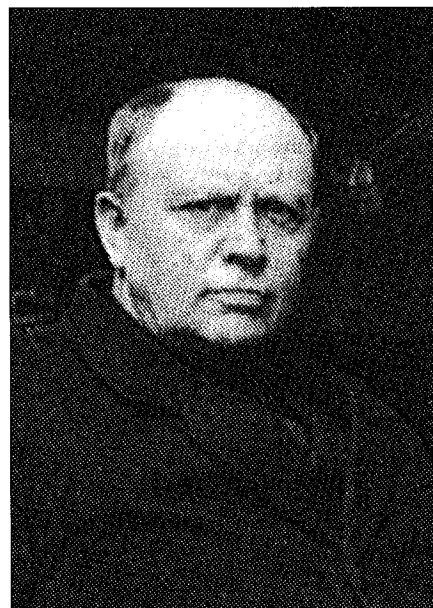
In die gemeente kreeg Van Bochove een vooraanstaande positie. De gebeurtenissen rond de vereniging en de nasleep van die verdrietige scheuring hebben zijn kerkelijk standpunt gestempeld. Het had hem diep getroffen dat bij de plaatselijke vergadering over de vereniging van 1907 de door hem zozeer geliefde ds. Kersten “honds” was behandeld. Dat verklaarde dat hij zich wenste te beperken tot zijn eigen, goed afgepaalde kerkelijk erf. “Daarbuiten zijn zeker kinderen des Heeren, maar mijn plaats is hier en die wijngaard moet ik bearbeiten,” zei hij eens. De buitenwacht begreep dat niet altijd. Binnen zijn eigen gemeente had Van Bochove groot gezag. Hij gaf leiding en regeerde met strakke hand. Zijn vijanden noemden hem daarom wel de paus van Nieuw-Beijerland, maar miskenden daarmee dat Van

Bochoves diepste drijfveer was het goede voor de gemeente te zoeken. Degenen die hem beter kenden, wisten ook dat het hem niet ging om macht, maar dat hij het eeuwig heil van de leden op het oog had. “Ik heb te waken over de zielen van de mensen,” zei hij toen mensen hem bekritiseerden vanwege een scherpe vermaning.

Diezelfde gedrevenheid stempelde ook zijn catechetisch onderwijs. Jongeren die hun vragen niet kenden, waren nog niet klaar. ‘Ken je ze niet, dan zal ik je straks leren. En je leert er nog een lesje bij ook’, was de mededeling die luie leerlingen kregen. Deze catechisanten moesten nablijven en onder toezicht van de ouderling de vragen plus een extra lesje leren. Pas als ze het kenden, mochten ze naar huis.

Binnen zijn eigen gemeente had Van Bochove groot gezag. Hij gaf leiding en regeerde met strakke hand.

De zorg voor de gemeente betekende ook dat Van Bochove scherp in de gaten hield wie er niet in de kerk was. Verzuimde een (doop)lid om onbekende reden een dienst, dan stond Van Bochove de volgende dag op de stoep. Daarbij maakte hij geen onderscheid tussen een zondagse of doordeweekse dienst. “Als de deuren van de kerk opengaan, moet de hele gemeente daardoor binnenkomen. Niemand mag zomaar achterblijven.” Had iemand geen goede reden, dan werd hij streng bestraft. “Kerkverzuim en vloeken verschillen nauwelijks van elkaar”, vond Van Bochove. “Bij vloeken hoon je Gods Naam met woorden, bij kerkverzuim met daden. Je minacht dan de Heere. Dat is vreselijk”, kon hij zeggen. Jarenlang was Van Bochove in Nieuw-Beijerland degene die de preken las. Hij begon daarmee toen hij nauwelijks twintig jaar was. Maar de

hele gemeente wist: Aart van Bochove heeft een heldere, duidelijke stem. Van Bochove begon als “ambteloos” voorlezer, later werd hij diaken en tenslotte ouderling. Al die tijd was hij de man die preken las. In de tijd dat hij zelf nog geen ouderling was, werd dan het gebed gedaan door een ouderling. Bekend is het verhaal dat Van Bochove merkte dat tijdens het preeklezen de ouderling die op die dag moest bidden en danken vanwege grote vermoeidheid was ingedommeld. Met extra veel volume sloot Van Bochove de preek af met amen. De bewuste ouderling schrok wakker en liep half strompelend naar de lessenaar, waar hij het dankgebed voor na het eten uitsprak. De man was even de weg kwijt.

Binnen het geheel van het kerkelijke leven kreeg Van Bochove een gewaardeerde plaats. Verschillende malen was hij afgevaardigde naar de Generale Synode. Krachtig steunde hij ds. Kersten bij diens pogingen om een goede theologische opleiding in het leven te roepen. Hij pleitte voor het benoemen van meerdere docenten in plaats van een of twee. “Opdat het niet worde: ik ben van Paulus en ik van Apollos.” Het voorstel kreeg geen bijval, omdat de afgevaardigden bang waren dat dit een te zware hypotheek zou trekken op het beperkte aantal predikanten. Behalve dat Van Bochove lid was van de Commissie van Toezicht (de voorloper van het curatorium), maakte hij ook deel uit van het deputaatschap voor de emeritering. Het werk als curator heeft hij tot op hoge leeftijd mogen doen. In het synoderapport van 1953 staat: “Ouderling A. van Bochove is door zwakte en

Gods hand

ouderdom niet in staat regelmatig de vergaderingen van het Curatorium bij te wonen.”

Van Bochove had niet meer dan lagere school gevolgd. Desondanks was hij zeer goed onderlegd in de “grondwaarheden van de christelijke religie.” Hij las veel, met name oudvaders. Bij de keus voor de preken had hij ook een duidelijke voorliefde voor de oudvaders. “Een leerrede van een oude schrijver geeft soms meer onderwijs dan tien hedendaagse preken”, zei hij eens tegen ouderling IJsselstein uit Ridderkerk. Voor de diensten in het kerkje in de Middelstraat koos hij ook bijna altijd oudvaders, vaak preken van Hellenbroek. “Daarvan kunnen hoofd en hart beide veel leren.”

Ook al was Van Bochove niet altijd gemakkelijk, hij had wel zeker een sociaal hart. Klanten die arm waren, kregen nogal eens iets toegestopt of hun schuld werd kwijtgescholden. Mevrouw Van Bochove moest hem zelfs wel eens manen wat minder gul te zijn. “Ach vrouw, wie goed heeft, is het beste af als hij ook goed geeft”, was dan soms zijn antwoord.

Van Bochove mocht tot op hoge leeftijd in goede gezondheid zijn werk doen. Van zijn geestelijk leven was zelfs binnen de familiekring weinig bekend. Van Bochove sprak daar nauwelijks over. Enerzijds kwam dit door zijn gesloten karakter, anderzijds omdat hij veel bestrijdingen kende. Maar op zijn sterfbed gaf hij de wens te kennen bij het open graf Psalm 73 vers 13 te zingen, dat in de berijming van Datheen luidde:

*Als ik dan U heb, o Heer' mijn!
Zou daar iets anders mijn God zijn?
Zou ik ergens groot ofte kleene,
Een God hebben dan U alleene?
Maar werde ik nu gansch versmacht.
Mijn hart verliest al zijne kracht;
Doch Gij zijt, Heer'mijn Troost geheel,
Mijn Borg, mijn Toevlucht, mijn Erfdeel.*

Op 12 december 1954 overleed hij. In de rouwdienst zei ds. H. Ligtenberg: “De schelp is achtergebleven, maar de parel is naar Boven gegaan.”

Dit is het derde artikel in een reeks portretten van ambtsdragere die in de achterliggende eeuw als ouderling onze gemeenten hebben gediend.

De redactie

Op de catechisatie hadden we het onlangs over de kennis van God. Die kennis wordt verkregen uit de Bijbel maar ook uit de natuur en uit de geschiedenis. We belijden dat Gods hand de geschiedenis leidt.

De jonge mensen vonden dat wel een mooie gedachte, maar op school hoorden ze er niet zoveel van. Opmerkelijk.

Kennis van God

De Nederlandse Geloofsbelijdenis (NGB) zet in bij het bestaan van God en de middelen waardoor God gekend wordt. Guido de Brés (1522-1567) wijst erop dat God in de eerste plaats gekend wordt ‘door schepping, onderhouding en regering der gehele wereld’ (NGB art. 2). De schepping is volgens onze belijdenis ‘een schoon boek’ dat ons iets wil leren over Gods ‘eeuwige kracht en Goddelijkheid’ (Rom. 1:20). Mensen die worstelen met de vraag of God wel bestaat doen er goed aan om een rustig rond te kijken in de natuur. Zeker in het voorjaar, als alles weer opbloeit, kunnen we Gods kracht opmerken. Wandelen in een bos of over een akker heeft wat dat betreft een diepe zin. Naast de kennis van God uit de natuur is er ook kennis van God uit de Bijbel. “Ten tweede heeft Hij Zichzelf ons nog klaarder en volkomener te kennen door Zijn Heilig en Goddelijk Woord, te weten, zoveel als ons van node is in dit leven, tot Zijn eer en de zaligheid der Zijnen” (art. 2). Ds. Hellenbroek spreekt in dit verband over de kennis van God uit de natuur en uit de Schriftuur. Die laatste kennis is noodzakelijk, want daardoor verkrijgen zondaren kennis van Christus, de weg der zaligheid. We laten deze dingen nu verder rusten, maar we gaan wat verder in op de kennis van God in zijn regering van de gehele wereld. Kennelijk kunnen we God dus ook kennen in relatie tot Zijn leiding over het wereldgebeuren. We noemen dat de Hand Gods in de geschiedenis.

Bijbel

Over de regering van alle dingen, de

hand Gods, wordt in de Bijbel veel gezegd. In Psalm 93 bijvoorbeeld lezen we over de regering van God over alle dingen. “De HEERE regeert, Hij is met hoogheid bekleed” (Psalm 93:1). In Psalm 96:10, 97:1, 99:1 en veel meer andere plaatsen vinden we dezelfde gedachte. In de boeken Samuël en Koningen wordt heel duidelijk uitgegaan van de gedachte dat de Heere over alle dingen regeert. De geschiedenis van deze aarde ligt in Gods hand. Ook in het Nieuwe Testament vinden we deze gedachte weer volop terug. De Heere Jezus heeft alle macht in de hemel en op de aarde (Matth. 28:18). Dat is een belangrijke en troostvolle gedachte. In de Godsregering maken we onderscheid tussen Gods besturing over alle dingen en Gods zorg voor Zijn kerk. We spreken van Gods linkerhand en Gods rechterhand. Wat is het nodig dat we de weldaden uit Gods rechterhand mogen ontvangen. De regering echter van deze wereld ligt in Gods hand. Gods hand was voor de profeten van het Oude Verbond duidelijk aanwijsbaar. Elia waarschuwt Achab voor de dienst de afgoden. Daar rust Gods toorn op. Hij spoort aan tot onderhouding van Gods geboden. Daar rust Gods zegen en gunst op. Zo beziet de Bijbel Gods regering in deze wereld. De koningen die leven naar Gods inzettingen ontvangen zegen; de koningen die de afgoden zoeken, worden door de Heere gestraft. Dat is een belangrijke gedachte in de Bijbel. In het Nieuwe Testament liggen de lijnen niet anders. De Romeinse overheid is voor Paulus Gods dienseresse, ten goede van mensen. De overheid is er ten eerste om te voorkomen dat het maatschappelijke leven in een chaos verandert. De ongebondenheid van mensen moet beteugeld worden. Vandaar gezag en een overheid. Daarnaast moeten christenen voor de overheid bidden opdat wij een stil en gerust leven mogen leiden (1 Tim. 2:1-3).

Zo zijn er dus enkele belangrijke zaken die met de regering van de Heere over alle dingen samenhan-

gen. Noch één ding is in dit verband wellicht van belang. Alles op deze aarde voltrekt zich niet toevallig of naar het noodlot, maar alles (werkelijk alles!) voltrekt zich zo, omdat God dat van eeuwigheid zo in Zijn raadsplan heeft vastgelegd. De grote en de kleine dingen zijn van eeuwigheid door God zo gewild en dus geschiedt het. God weet alles door Zijn voorafgaand besluit, zo leerde ds. Hellenbroek dat al op de catechisatie. Ook het kwaad ligt in Gods besluit, hoewel Hij daar Zelf niet de oorzaak van is.

Opmerken

We weten dus vanuit de Bijbel dat God alles regeert en bepaalt. Dat is een gedachte die ons ook kan bemoedigen. Hoe erg het er ook met de wereld aan toe is: het is en blijft uitvoering van Gods Raad. Het gebeurt omdat God het van eeuwigheid zo heeft vastgelegd en niet anders. En die God weet ook in welke tijd wij leven. Laten we rusten in Zijn wijs beleid waarin Hij alles doet ter ere van Zijn Naam. Zelfs het kwaad en de goddeloze is verwekt tot eer van Gods Naam. Terug echter naar Gods hand. Het is een hele opgave om die hand te duiden. We kunnen wel in het algemeen zeggen dat God

Hoe erg het er ook met de wereld aan toe is: het is en blijft uitvoering van Gods Raad.

alles bestuurt, maar hoe krijgt dan Gods bijzondere leiding gestalte? Kortom, wat is nu Gods bijzondere leiding met een land of met een volk? Waar kunnen we duidelijk spreken van Gods ingrijpen in de loop der dingen? Onze oudvaders waren daar over het algemeen nogal gespist op. De overwinning van de zeven gewesten op Spanje hebben zij gezien als een ingrijpen van God in de geschiedenis van ons land. Ook de verbinding tussen Nederland en het huis van Oranje werd gezien als een opmerkelijke besturing van God met het volk van Nederland. In de boeken van Abraham van de Velde, De wonderen van de Allerhoogste en Jacobus Fruytier, Sions Worstelingen, worden verschillende opmerkelijke voorbeelden van Gods leiding met ons land genoemd. In het jaar waarin we stil-

staan bij Michiel de Ruyter zijn dit toch wel lezenswaardige boeken. Ook iemand als Groen van Prinsterer schrok er niet voor teug om Gods hand te duiden in de geschiedenis van ons land.

Het is belangrijk om dergelijke zaken ook vandaag de dag niet te vergeten. Ik weet wel: er is nieuw onderzoek gekomen. Dingen blijken soms wat ingewikkelder te liggen dan we aanvankelijk aannamen. Bij de Opstand tegen Spanje heeft ongetwijfeld de centralisatiedrang van Karel en Filips een belangrijke rol vervuld in het aanwakken van de spanningen. Ook de tiende penning (sociaal economische motieven) is er geweest. Maar dat neemt toch niet weg dat de inzet van de strijd met Spanje een religiekrijg is geweest. Zonder het calvinisme en de calvinisten is de Opstand eenvoudig ondenkbaar. En in dat kader mogen we, weliswaar met voorzichtigheid, in de overwinning van de Staten op Spanje ook iets zien van Gods hand in de geschiedenis. Zo zijn er dus in het verleden momenten aan te wijzen waarop we zouden kunnen spreken van Gods bijzondere leiding met ons volk en met West Europa. Hoe echter duiden we de actuele geschiedenis dit verband? Onlangs las ik daarover iets aardigs bij dr. B Wentsel in zijn recente boek, Hij-is-er-bij, Handboek bijbelse geloofsleer. In dat boek plaatste Wentsel de Tweede Wereldoorlog in het perspectief van de Godsregering. Ik vond dat een mooi voorbeeld van actuele dogmatiek en daarom wil ik er graag nog iets over zeggen.

Tweede Wereldoorlog

Dr. Wentsel begint met de signalering dat West Europa zich in de tijd voor

WO II steeds meer aan de verharding overgaf. We zouden kunnen denken aan de opkomende secularisatie, de rassenwetten, het militarisme, de geestelijke crisis en de economische crisis. De bekende prof. J. Huizinga heeft deze vooroorlogse tijd getypeerd als een 'bezeten wereld'. In deze wereld slaat de verharding door allerlei ideologieën toe. God heeft de doorbraak van goddeloze ideologieën als fascisme (Hitler) en communisme (Stalin) niet verhinderd. Deze verharding liep op een 'catastrofe' uit. Het kwaad bestrafte zichzelf. Bij Stalingrad verloren 600.000 Duitse soldaten het leven. Van het Rode Leger kwamen 500.000 soldaten bij Stalingrad om het leven. Vele duizenden raakten er gewond. Wat heeft dit met Gods leiding en de geloofsleer te maken? "De Soevereine gebruikte in 1942-1945 de ijzige kou om het Duitse offensief tot staan te brengen en liet door de verharding van Hitler en Stalin - in wie 'opgeven' niet voorkwam - nazisme en stalinisme vernietigen. Dezelfde die de Rode Zee tot graf maakte van het leger van de verstokte Faraó, liet het racistische nazirijk in 1945 door het Rode leger ineensstorten, legde door dit verlies aan mensenlevens de bodem voor de ondergang van de atheïstische Sowjetunie en voltrok die opheffing daarvan door de zelfontbinding zonder slag of stoot in 1989/91" (Wentsel, deel 1, pag. 320). Dat vind ik nu een mooie duiding van een stukje geschiedenis van de twintigste eeuw. Laten onze scholen ervoor zorgen dat onze jonge mensen het zo ook aangereikt krijgen!

Amersfoort,

ds. W. Visscher

Maatschappelijke betrokkenheid

„Een kleine Kuyper”, zo typeerden de VU-historici Joris van Eijnatten en Fred van Lieburg ds. G.H. Kersten in hun twee jaar geleden verschenen handboek Nederlandse religiegeschiedenis. Daarbij beseften zij dat er theologisch tussen beiden een forse afstand bestond. Maar net als de grote Abraham, slaagde de kleine Kuyper

erin twee kerkelijke groeperingen bij elkaar te brengen, een theologische opleiding te stichten, een partij en een dagblad op te richten en op onderwijsgebied het een en ander tot stand te brengen. Alles uiteraard op beperkte schaal, omdat de achterban van ds. Kersten een stuk kleiner was dan de kuyperiaanse emancipatiebeweging.

Zoals de Gereformeerde Kerken decennialang de kern vormden van veel organisaties en activiteiten in de orthodox-protestantse wereld, waren en zijn de Gereformeerde Gemeenten dat vaak in de bevindelijk gereformeerde kring. Nogal wat onder ons bekende verbanden en instellingen vinden hun oorsprong in onze gemeenten. Ten tijde van ds. Kersten begon dat al met de oprichting van de SGP. Nadien zijn nog tal van organisaties gevolgd, waarbij de initiatiefnemers of in ieder geval veel van het kader tot de Gereformeerde Gemeenten behoorden.

Niet strikt kerkelijk

Daarbij hebben wij nooit de lijn aangehouden die jarenlang overheersend was in de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt). Daar was men immers van mening dat men op allerlei terreinen eigenlijk alleen kon samenwerken met mensen die op kerkelijk gebied de juiste keus gemaakt hadden door zich aan te sluiten bij de vrijgemaakte kerken. Zo droegen vrijgemaakte scholen een strikt kerkelijk karakter, alleen vrijgemaakten konden lid worden van het GPV of redacteur bij het Gereformeerd Gezinsblad, later Nederlands Dagblad geheten.

Een dergelijk kerkelijk exclusivisme is onder ons altijd afgewezen. En dat, als het goed was, niet vanuit de gedachte dat het kerkverband waartoe men behoorde onbelangrijk was. Die kerkelijke onverschilligheid zou evenzeer af te keuren zijn. Veeleer leefde onder ons het besef van de gebrokenheid van Christus' kerk. Men wist zich geestelijk verbonden met mensen van wie men helaas kerkelijk gescheiden was.

Maar zoals het niet alles Israël is wat Israël genaamd wordt, is het ook niet alles gereformeerd wat die naam draagt. Nogal wat verbanden en instellingen die vanuit de Gereformeerde Gemeenten tot stand kwamen, werden juist opgericht uit verzet tegen en afkeer van organisaties waarvan de kern gevormd werd door leden van de Gereformeerde Kerken. Dat waren zeker in het verleden organisaties die in hun statuten verwezen naar de gereformeerde belijdenis. Binnen de gereformeerde gezindte, in de ruime zin van het woord genomen, liepen en lopen nu eenmaal ingrijpende scheidslijnen. "Tien keer gereformeerd" dekt helaas de werkelijkheid al niet meer. Zeker voor buitenstaanders, is er sprake

van uitermate gecompliceerde verhoudingen.

Orthodoxie en bevindelijkheid

Een kleine twintig jaar geleden introduceerden de hoogleraren G. Dekker en J. Peters in hun boek Gereformeerden in meervoud een indeling van de gereformeerde gezindte op basis van orthodoxie en bevindelijkheid. De scheidslijn van de orthodoxie maakte onderscheid tussen gereformeerden die zich strikt willen binden aan de gereformeerde belijdenis en zij die daar veel gemakkelijker mee omgaan. De Gereformeerde Kerken (inmiddels opgegaan in de PKN) waren een duidelijke exponent van laatstgenoemde stroming. Vervolgens maakte in het orthodox gereformeerde kamp de scheidslijn van de bevindelijkheid onderscheid tussen hen die de nadruk leggen op de noodzaak van de bevindelijke kennis van de waarheid van Gods Woord en zij die dat niet doen. De Gereformeerde Gemeenten zijn een exponent van de eerstgenoemde stroming, de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) een exponent van de andere.

In het bevindelijke deel van de brede gereformeerde gezindte vond men elkaar bij het opzetten van allerlei activiteiten. Naast de Gereformeerde Gemeenten, de Oud Gereformeerde Gemeenten en de Gereformeerde Gemeenten in Nederland moet daarbij gedacht worden aan de rechtervleugel van zowel de Christelijke Gereformeerde Kerken als de hervormd-gereformeerde richting. De Gereformeerde Kerken en de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) waren daarbij niet in beeld. Die gingen, eventueel gesteund door andere gereformeerde groeperingen, hun eigen weg. Overigens moet van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland gezegd worden dat die bij voorkeur hun zaken in eigen kerkelijke kring regelen.

Breedte en gevoeligheid

Uiteraard kijkt het voor ons bij het ene samenwerkingsverband preciezer dan bij het andere. Hoe breed is het werkterrein en hoe gevoelig is het? Bij de Bond tegen het Vloeken gaat het om een beperkt werkgebied. Derhalve kan men daar samenwerken met allen die een zeker besef hebben van de heiligheid van Gods Naam. Daarbuiten scheiden de wegen. Bij het oprichten van een reformatorische school richt men

zich op een veel breder terrein. Dat vereist duidelijk een verdergaande overeenstemming.

Uiteraard is de praktijk altijd nog weer ingewikkelder. Soms heb je te maken met plaatselijke situaties die historisch gegroeid zijn en die je niet zo makkelijk kunt doorbreken. Soms blijkt het gewenste doel niet haalbaar te zijn. Zo is destijds, zowel vanuit de Gereformeerde Gemeenten als vanuit de vrijgemaakte kerken gepoogd een eigen psychiatrisch ziekenhuis op te zetten. Toen bleek dat beider achterban daar in de ogen van de overheid te klein voor was, heeft men de handen ineen geslagen. Zo kwam het GPZ tot stand, inmiddels onderdeel van Eleos.

Ongetwijfeld brengt een breed samenwerkingsverband bepaalde risico's met zich mee. Wat blijft er, zeker op langere termijn bezien, over van de gewenste identiteit? Dat is ongetwijfeld een vraag van groot gewicht. Er zijn in de protestants-christelijke wereld te veel voorbeelden op te sommen van onderwijsinstellingen en organisaties die zich na een of twee generaties ver verwijderd hadden van hetgeen de oprichters voor ogen stond. Maar het zou ook niet juist zijn om te denken dat de oorzaak van een dergelijk identiteitsverlies altijd bij anderen ligt en dat alle risico's uitgesloten zijn wanneer het bestuur helemaal of in overgrote meerderheid bestaat uit mensen van de Gereformeerde Gemeenten.

Reformatorische zuil

Dat neemt niet weg dat je kritisch moet zijn bij het aangaan van allerlei samenwerkingsverbanden. Het verbreden van de basis gaat nu eenmaal gemakkelijker dan wanneer je de lijnen strakker wilt trekken. Er wordt tegenwoordig vaak gezegd dat je meer moet letten op hetgeen bindt dan op hetgeen scheidt, maar waarom zou dat zo zijn? De argumenten voor die stelling blijven meestal achterwege. Beide gezichtspunten (overeenkomsten en verschillen) zijn relevant. En daarbij moet men ook letten op het terrein waarop de samenwerking betrekking heeft. Een reformatorische basisschool is geen theologische school, maar er moet wel een bepaalde eenheid zijn in leer en leven om een hartelijke samenwerking op onderwijsgebied met mensen uit andere kerken mogelijk te maken.

Een eeuw lang, van het laatste kwart van de 19e tot het laatste kwart van

de 20e eeuw, droeg de Nederlandse samenleving een verzuimd karakter. Daar is niet veel meer van over. Op onderwijsgebied eigenlijk nog het meest. Maar terwijl de andere zuilen afbrokkelden en in ieder geval wankel kwamen te staan, weet de reformatorische zuil zich tot dusver nog redelijk te handhaven. Wel hoor je ook hier en daar in eigen kring kritiek op de refozuil of althans op bepaalde aspecten daarvan.

Is dat terecht of heeft die kritiek veelal een bedenkelijke achtergrond? Vindt men de bevindelijk gereformeerde kring te eng en voelt men zich meer thuis in organisaties en verbanden met een veel bredere basis? Daar ziet het nogal eens naar uit. Soms kom je leden van de Gereformeerde Gemeenten tegen in organisaties en in bestuursfuncties waarbij onwillekeurig de vraag rijst: „Hoe bent u hier verdwaald geraakt?”

Alleen wonen

De keuze voor eigen scholen en andere eigen organisaties betekent inderdaad een keuze voor het isolement. Dat woord heeft vaak een negatieve klank. Ook onder ons. Maar voor zo'n isolement behoeven we ons toch niet te schamen? Dat is toch geen verkeerde keuze? Argumenten die in de jaren na 1945, de tijd van de Doorbraak, vanuit de hervormde midden-orthodoxie werden aangevoerd tegen de christelijke organisatie, komen we tegenwoordig volop tegen in de gereformeerde gezindte. Dat geeft te denken.

Niet dat wij nu per se alles in eigen kring zouden moeten organiseren. Dat is niet nodig, dat is niet zinvol en ook niet uitvoerbaar. Maar er groeit wel een steeds grotere afstand tussen hetgeen in deze wereld normaal gevonden wordt (ook bij velen die zich christen noemen) en de bevindelijk gereformeerde leer en levensstijl. Werken op zondag wordt in bepaalde bedrijfstakken steeds meer gewoon. Dat is een geldige reden om, waar mogelijk, een werkgever te zoeken die daar niet in mee wil gaan en onze aankopen zoveel mogelijk te doen bij bedrijven die op zondag gesloten blijven.

De oudtestamentische notie van het "alleen wonen" (Numeri 23:9, Deut. 33: 28, Micha 7:14) heeft toch ook haar betekenis in de nieuwtestamentische bedeling. Bij de betreffende passage uit Micha wordt in de kanttekeningen opgemerkt dat de kerk alleen woont „als een afgezonderd

volk Gods, niet vermengd met de wereld, ketterijen en sekten (waarom zij ook dikwijls vervolgd en in eenzaamheid verdreven wordt) levende nochtans in zekerheid en vertrouwen tegen alle vijanden en de poorten der hel, onder de bescherming van haar

Herder". Is die beschrijving anno 2007 ook op ons en onze gemeenten van toepassing?

(slot volgt)

Apeldoorn,

C.S.L. Janse

BOEKENNIEUWS

J.H. Mauritz, W. Visser (red.)

Voor Zijn aangezicht. Een handreiking voor huisgodsdiens vandaag.

Uitgever: Den Hertog, Houten

ISBN 90 331 2028 3

182 blz.; Prijs: € 15,90.

Als het goed is, kent ieder die gezegend is met het vader- of moederschap over opgroeiende kinderen iets van de worsteling met Mozes' vermaning uit Deuteronomium 6:6-7: "En deze woorden, die ik u heden gebied, zullen in uw hart zijn. En gij zult ze uw kinderen inscherpen, en daarvan spreken, als gij in uw huis zit, en als gij op den weg gaat, en als gij nederligt, en als gij opstaat". Gezien het grote belang van deze opdracht, én het gegeven dat op dit punt bij veel ouders verlegenheid bestaat, is het een goede ingeving van de beide redacteuren geweest hierover een boek uit te geven. De centrale vraag is, hoe met bewogenheid en wijsheid handen en voeten te geven aan de dienst van de Heere in het gezinsleven. Deze vraag is uitgewerkt in een aantal voor opvoeders volstrekt herkenbare thema's, die door diverse scribenten op een praktische wijze aan de orde worden gesteld.

In het eerste hoofdstuk belicht dhr. W. Visser wat de Bijbel ons voorhoudt over huisgodsdiens, en wat kerkvaders, reformatoren en oudvaders hierover hebben gezegd. Duidelijk komt naar voren dat een godsdienstige opvoeding het geestelijk leven niet kan uitwerken, maar wel als middel in Gods hand gebruikt kan worden! In het tweede hoofdstuk gaat dhr. J.H. Mauritz in op wat je zou kunnen noemen de 'basisvoorwaarde' voor de huisgodsdiens: een goed en geregeld gezinsleven. Hierin is "de lering en vermaning des Heeren" (Ef. 6:4) geen randverschijnsel, maar het stempelt de omgang van ouders onderling, en van ouders met kinderen. Ds. M. Golverdingen onderstreept vervolgens het belang van de vorming van het geweten, en hij geeft wenken over hoe deze gewetensvorming binnen de opvoeding

van kinderen en jongeren inhoud krijgt.

Daarna komen in een viertal hoofdstukken verschillende aspecten van de huisgodsdiens aan de orde. De plaats van de Bijbel, het gebed, het zingen en de kerkdiens worden achtereenvolgens door dhrn. J.H. Mauritz en W. Visser, dhr. L.A. Kroon, mevr. G.M. de Regt, en mevr. M.E. Visscher-Schouls voor het voetlicht gehaald. Al deze bijdragen kenmerken zich door een heldere en praktische invulling. Het is wellicht niet aan te raden om deze hoofdstukken alle vier achter elkaar te lezen. De stortvloed aan op zichzelf bijzonder waardevolle raadgevingen en aanwijzingen heeft ook wel iets vermoeiends... Het houdt je als ouder in ieder geval wel een spiegel voor.

In het hoofdstuk over het gesprek met kinderen en tieners van de hand van dhr. M.B. van Middelkoop wordt het belang van de dialoog onderstreept. Het is een middel waardoor ouders belangrijke waarden aan kinderen overdragen, en er proberen achter te komen wat het kind of de jongere bezighoudt. Er worden goede en nuttige handreikingen voor deze gesprekken gedaan. De bijdrage van dhr. S.M. de Bruijn over 'doen en helpen onderwijzen' vraagt niet alleen aandacht voor de mede-opvoeders die we zelf uitkiezen, zoals de (zondags)school, catechisatie en jeugdwerk, maar ook voor ongevraagde mede-opvoeders als de media en de vriendengroep. Ds. A.T. Vergunst sluit het boek af met een hoofdstuk getiteld 'En Hij omvingt ze in Zijn armen'. Ernstig wordt de vraag aan het hart gelegd of we als ouders onze kinderen soms verhinderen, zoals de discipelen dat deden bij de moeders die hun kinderen tot Jezus brachten.

"Zie, de kinderen zijn een erfdeel des HEEREN" (Ps. 127:3a). Ouders hebben de dure plicht ze in dit licht op te voeden. Na het lezen van dit boek dringt te meer de vraag: Wie is tot deze dingen bekwaam? Een citaat uit het laatste hoofdstuk: "Mogen we allen onze taak zien en ter hand nemen.

Alleen als de HEERE het huis bouwt, arbeiden de bouwlieden niet tevergeefs (Ps. 127:2). Maar de HEERE bouwt niet zonder de arbeid van de bouwlieden. Hij wil hun werk gebruiken". Daartoe zou Hij ook het gebruik van dit waardevolle boekje kunnen zegenen! Van harte aanbevolen. Een

tip voor (groot)ouders en ambtsdragers: laat u bij het zoeken van een kraam-kado niet alleen leiden door de vraag 'waarmede zullen we ons kleden?' ...

Leusden,

A.A. Gorter

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Arnhem: ds. J.S. van der Net te Houten;
Te Emmeloord:
ds. A.T. Vergunst te Carterton (NZ);
Te Oosterland:
ds. C. van Krimpen te Oud-Beijerland;
Te Rhenen:
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;
Te Scherpenzeel: ds. A. Schot te Nunspeet.

Bedankt:

Voor Berkenwoude:
ds. B. van der Heiden te Alblasterdam;
Voor Borssele en Hendrik-Ido-Ambacht:
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;
Voor Doetinchem en Leiderdorp:
ds. P. van Ruitenburg te Chilliwack (Canada);
Voor Enkhuizen:
ds. W. Harinck te Woerden;
Voor Hilversum en Vlaardingen:
ds. M. Karens te Werkendam;
Voor Moerkapelle en Ridderkerk-Slikkerveer:
ds. A. Schreuder te Rijssen-Zuid;
Voor Scheveningen:
ds. W. Harinck te Woerden.

■ VERGADERING PARTICULIERE SYNODE OOST

Het moderamen van de particuliere synode Oost deelt mee dat op D.V. donderdag 10 mei een voortgezette vergadering van deze synode zal worden gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente van Barneveld. Aanvang: 10.00 uur. De bidstond is gehouden op woensdag 7 maart jl. De dag daarna is de synode in vergadering bijeen geweest.

■ DOVENDIENST TE GOES

Op D.V. 28 april hoopt ds. C.J. Meeuse voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in de kerk van de Geref. Gemeente te Goes, Louise de Colignylaan 177. Aanvang: 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

■ BEVESTIGING/INTREDE DS. A. VERMEIJ TE NIEUW-BEIJERLAND

Wij maken u bekend dat op D.V. donderdag 10 mei de bevestiging en intrede van ds. A. Vermeij tot predikant van Nieuw-Beijerland zal plaatsvinden. Beide diensten worden gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Oud-Beijerland, Jan Lievenslaan 12. De bevestigingsdienst wordt geleid door ds. C. van Krimpen en begint om 14.30 uur. De intrededienst vangt aan om 19.00 uur. Vanzelfsprekend komen alle afgesproken preekbeurten na 10 mei te vervallen. Wij zeggen onze consulent, ds. Van Krimpen, alsmede alle andere predikanten en de studenten hartelijk dank voor hun bereidwilligheid om in de vacante periode in onze gemeente voor te gaan.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Nieuw-Beijerland

■ ENGELSTALIGE DIENST

D.V. donderdag 10 mei hoopt ds. P.L. Bazen, predikant van onze zuster gemeente Picture Butte (Canada), tijdens zijn vakantie in Nederland, een engelstalige dienst te leiden in ons kerkgebouw "Elim", Merellaan 346, Capelle a/d IJssel. Aanvang: 19.45 uur. Collecte t.b.v. de school in Alberta (Canada), die uitgaat van onze zuster gemeenten te Fort Macleod, Lethbridge en Picture Butte. Alle belangstellenden zijn hartelijk welkom.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Capelle a/d IJssel-Middelwatering

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK

Pag. 225, gemeente NIEUW-BEIJERLAND. Het adres van ds. A. Vermeij is m.i.v. D.V. 3 mei: Voordoe 12, 3264 AV Nieuw-Beijerland, tel. 0186-69 37 79.

■ DS. B. VAN DER HEIDEN RIDDER IN DE ORDE VAN ORANJE-NASSAU

Donderdagavond 19 april werd in de Bethlehemkerk te Woerden de jaarverga-

dering van de Jeugdbond gehouden.

Voorafgaande aan deze vergadering was er een speciaal samenzijn voor een aantal genodigden, dat verband hield met het terugtreden van ds. B. van der Heiden als bestuurslid van de Jeugdbond. Voor deze bijeenkomst was ook burgemeester drs. A. D. van den Bergh van Alblasterdam naar Woerden gekomen.

Na het welkom van de directeur van de Jeugdbond, de heer J. H. Mauritz, kreeg de burgemeester het woord. Hij deelde mee dat hij zijn Alblasterdamse ambtsketen deze avond hier mocht dragen, na hierover overleg gehad te hebben met zijn collega van Woerden.

Aan het adres van ds. Van der Heiden zei de burgemeester dat door hem een veelheid van taken verricht is ten bate van de samenleving. Speciaal het jeugdwerk had zijn bijzondere belangstelling.

Sinds de nu 61-jarige predikant in 1983 bevestigd werd diende hij de gemeenten: Woerden, Hardinxveld-Giessendam, Kampen en Alblasterdam. Vele jaren maakte hij ook deel uit van het bestuur van de Jeugdbond. Voor hij predikant werd was hij eerst onderwijzer en later directeur van het Schippersinternaat te Dordrecht. Hij is lid van het Curatorium van de Theologische School van de Gereformeerde Gemeenten te Rotterdam en een aantal keren was hij afgevaardigd naar Generale Synoden en voorzitter van de Cursus Godsdienstonderwijs (CGO). Zijn belangstelling ging ook uit naar zijn medemensen die met speciale zorgen door het leven moeten gaan en hieraan gaf hij ook zijn krachten door bestuursfuncties en de pastorale begeleiding in vakantieweken voor lichamelijk gehandicapten..

Na dit alles genoemd te hebben deelde de burgemeester aan ds. Van der Heiden mee dat hij namens Hare Majesteit de Koningin hem mocht mededelen dat hij benoemd was tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. De heer Mauritz zei in zijn felicitatie dat het afscheid betreurd werd, maar dat deze onderscheiding tot bijzondere vreugde stemt. Het houdt ook waardering voor ons jeugdwerk in. Ds. Van der Heiden sprak tenslotte een kort dankwoord eindigend met Soli Deo Gloria. Dit samenzijn werd afgesloten met het zingen van psalm 100 de verzen 1 en 4.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Alblasterdam

■ VERSLAG AFSCHEIDSDIENST DS D.W. TUINIER, TERWOLDE-DE VECHT OP 9 APRIL 2007

Ds. Tuinier bepaalt de gemeente bij Hebreëen 13:5b, met als thema: "Een zekere belofte van Gods hulp en tegenwoordigheid", uitgewerkt in een tweetal punten:

1. de grond van deze belofte ;

2. de troost uit deze belofte

De apostel richt zich in deze woorden tot het Joods christelijke deel van de gemeente te Rome. Deze gemeente staat voor een bange, onzekere toekomst vanwege de felle geloofsvervolgingen onder wrede Romeinse keizers. Hun bezittingen zijn verbeurd verklaard, hun huizen leeggeroofd en geplunderd. Temidden van deze ellendige omstandigheden en de vele onzekerheden, vragen en raadsels roept hij de Heere toe om hun hoop en verwachting op de Heere te stellen: "Want Hij heeft gezegd: Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten." Naar recht zou de Heere hen en ons kunnen begeven en verlaten. Dat hebben we immers verdiend in onze diepe bondsbreuk in Adam. Ook vanwege alle persoonlijke en ambtelijke zonden en afmakingen in de achterliggende jaren. O, dan zou God geen onrecht doen als Hij ons zou begeven en verlaten. Als we dit door de zaligmakende bediening van de Heilige Geest leren, dan vervult ons dat met droefheid en diepe smart. Hem te moeten missen om eigen schuld. Maar Hem niet te kunnen missen vanwege de uitgestorte liefde Gods in het hart. Dan wordt onze tekst een onbevattelijk wonder. Dat kan nu alleen maar bij God vandaan. De grond van dit heerlijke troostwoord ligt helemaal buiten de mens, in het eeuwig welbehagen van God de Vader. De tekst zegt: "Want Hij heeft gezegd: Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten." De oorsprong en de bron ligt in God de Vader in Zijn verkiezende liefde. Maar ook in God de Zoon en Zijn Middelaarsarbeid. Hij, Die van eeuwigheid door de Vader gegeven, gezonden is, Hij heeft Zichzelf gegeven in de stille vrede- raad. Hij is gekomen om in een weg van lijden en sterven, in een weg van de bange Godsverlatenheid een eeuwige zaligheid en gerechtigheid te verwerven voor Zijn Kerk. De apostel wijst in de tekst nadrukke-

lijk terug naar het leven van enkele Oudtestamentische heiligen, waarin de Heere zo kennelijk Zijn belofte van Zijn hulp en tegenwoordigheid toezegt. Christus Zelf zegt het als de opgestane Levensvorst tot Zijn jongeren die Hij roept om in Zijn Naam te prediken bekering en vergeving der zonden, beginnende te Jeruzalem: "En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld." (Matth. 28 vers 20).

De Heere zegt het toe aan allen die eigen krachten leren verachten aan Zijn gezegende voeten en hun hoop en betrouwen alleen op Hem stellen en in afhankelijkheid van Hem hun weg gaan. In het oorspronkelijke staat het woordje "niet" in het tekstvers met bijzondere nadruk. Het wordt verschillende keren herhaald. Het is niet anders dan een zeer sterke bevestiging van Gods hulp en tegenwoordigheid. Hij belooft dat Hij de Zijnen nooit meer begeven en verlaten zal. Wat zal het vreselijk zijn als we onbekeerd, onverzoend en ongetroost sterven moeten. Dan zullen we alleen gelaten worden. Verlaten van alles en iedereen, wegzinken in de buitenste duisternis waar zal zijn weinig en knersing der tanden. Pasen pre-dikt dat er hoop is voor hopeloze zielen. Er is leven voor mensen die midden in de dood liggen. Nog roept, lokt en nodigt Hij. Nog waarschuwt de Heere, ook onze jeugd. "Heden, indien gij Zijn stem hoort, gelooft Zijn heil- en troostrijk woord. Verhardt u niet maar laat u leiden." Na de preek werd ds. Tuinier toegesproken: namens classis en particuliere synode Oost door ouderling F. van Toor, namens kerkenraad en gemeente door ouderling H. van der Goot. Laatstgenoemde liet dominee en zijn gezin toezingen Ps 121 : 1 en 3, waarna ds Tuinier voor de laatste maal als eigen herder en leraar de zegen op de gemeente legt.

H. van der Goot, ouderling

BERICHTEN

■ VOORLICHTING HBO-OPLEIDING CGO (CGO-E)

Voor geïnteresseerden in de opleiding tot leraar godsdienst, pastoraal werker of voor een algemene theologische opleiding op hbo-niveau is er D.V. maandag 7 mei een voorlichtingsavond in gebouw Béta van het Driestarcollege, Ronsseplein 1 te Gouda.

Van 19.30-20.30 uur wordt voorlichting gegeven, terwijl er van 20.50-22.00 uur een open les wordt verzorgd over

"Aspecten van de Tien Geboden" door drs. B. van Ojen.

Tevens is er deze avond een voorlichting over de tweejarige post-hbo-cursus Hebreeuws en/of Grieks. Van 19.30-20.30 uur wordt er voorlichting gegeven over de cursus Hebreeuws. De voorlichting over de cursus Grieks wordt gegeven van 21.00-22.00 uur.

Op D.V. dinsdag 15 mei wordt er ook een voorlichting gegeven, uitsluitend voor geïnteresseerden in de opleiding tot

docent godsdienst. Deze voorlichting wordt gegeven in het gebouw van de chr. hogeschool Driestar educatief te Gouda van 19.30-21.30 uur.

Voor nadere informatie kunt u zich richten tot de voorlichter, dhr. A.W. Burghout, tel. 0167-57 31 18, e-mail: bur@calvijncollege.nl.

■ ZANGAVOND IN YERSEKE

Op D.V. zaterdag 5 mei zal er een zangavond worden gehouden in de kerk van de Geref. Gemeente te Yerseke.

Medewerkenden hieraan zijn: de jeugdkoren "Jong Asaf" uit Goes en "David" uit Yerseke. Collecte t.b.v. "De Vluchtheuvel". Aanvang: 19.30 uur.

■ ZENDINGSMARKT IN MELISSANT

Op D.V. zaterdag 5 mei wordt er op het terrein van de fa. Mijnders aan de provinciale weg te Melissant een zendingsmarkt gehouden. De zendingsmarkt telt zo'n 60 kramen. Ook is er een rommelmarkt met om 11.00 uur een opbodverkoop. Tevens zijn er verschillende activiteiten voor jong en oud. De markt wordt gehouden van 9.00-16.00 uur. De opbrengst is ten bate van de zending van de Geref. Gemeenten.

■ AKTIEMARKT TE WOERDEN.

Op D.V. zaterdag 28 april van 9.00-14.00 uur wordt er in en bij de Bethlehemkerk aan de Oudelandseweg te Woerden, een verkoop- en activiteitenmarkt gehouden. De opbrengst is bestemd voor de actie van de jeugd bond (jeugdwerk, de theologische school en het jeugdwerk in Ecuador), onder het thema: "Toekomst voor de kerk". Voor iedereen is er van alles te doen en te koop. Voor meer informatie: www.aktiemarkt.com en info@aktiemarkt.com.

■ AMBTSDRAGERSCONFERENTIE AVGG TE AMERSFOORT

De Adoptievereniging Gereformeerde Gezindte (AVGG) organiseert D.V. 14 mei in het gebouw van het Van Lodensteincollege te Amersfoort een interkerkelijke ambtsdragersconferentie rondom het thema: "Adoptie". Opening: 19.30 uur door dhr. C.G. van der Staaij, gevolgd door een inleiding over o.m. "Regelgeving bij adoptie". Sprekers zijn: ds. A. Vlietstra (HHK te Katwijk) over "Ethische aspecten bij adoptie" en ds. A.A. Brugge (Ger. Gemeente te Dordrecht) over "Pastorale aspecten bij adoptie". Daarna een forumdiscussie. Forum: de drie inleiders en mw. J. Zwerus (De Vluchtheuvel). Sluiting om 21.45 uur door ds. A. van Voorden (Geref. Gem. in Ned. Te De Beek-Uddel).

Voor vragen over deze conferentie en/of over de AVGG: dhr. H.W. Moerdijk (secretaris), tel. 0113-212 596.

KERKDIENSTEN

ZONDAG 29 APRIL 2007

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Tuinier en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 15.00 uur ds. W.J. Karels; Aalst 14.30 uur ds. Melis; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Almelo 18.30 uur ds. Schreuder; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Andijk 19.00 uur ds. De Jongste; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. Brugge; Arnhem 18.30 uur ds. P. Mulder; Barendrecht (Ploegwei 1) 10.00 en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Van Boven; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Bodegraven 19.15 uur ds. Van der Net; Borssele 9.30, 14.00 en 18.00 uur stud. De Waard; Boskoop 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Deventer 18.00 uur ds. J. Karels; Dirksland 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. P. Mulder; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. F. Mulder; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 19.00 uur ds. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. De Heer; Emmeloord 18.30 uur ds. Tanis; Enkhuizen 10.00 (openb. bel. en volw. H.D.) en 16.00 uur ds. De Jongste; Enschede 10.00 en 16.00 uur ds. Schreuder; Ermelo 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Goes 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Gorinchem 19.00 uur ds. Visscher; Gouda 9.30 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Schipper; 's-Gravenzande 19.15 uur ds. Verschuure; Groningen 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Golverdingen; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Haarlem 19.00 uur ds. Clements; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Van Krimpen; Herkingen 10.00 en 18.00 uur stud. Labee; Hoofddorp 9.30 uur ds. Paul; Hoogeveen 19.00 uur ds. Golverdingen; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kapelle-Biezeling 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. Verschuure; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds.

Beens; Kortgene 10.00 en 18.30 uur ds. Hofman; Krabbendijke 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Kruijningen 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. Hoogerland; Leiderdorp 10.00 en 16.30 uur ds. Clements; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg en 16.00 uur leesdienst; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Meeuwen 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. W.J. Karels; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Moens; Melissant 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. Gunst; Middelburg-Centrum 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelhamis 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Moerkapelle 19.00 uur ds. Driessen (doventolk); Nieuwdorp 14.30 uur ds. Schot; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. Vermeij; Nisse 14.30 uur ds. Meeuse; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Oostburg 10.00 (H.A.) en 15.00 uur ds. Van Gelder; Oosterend-Texel 11.30 en 16.30 uur (beide diensten in de Maartenskerk) ds. L. Blok; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. Verweij; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. Van Aalst; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. P. Blok; Poederoyen 9.30 en 18.30 uur ds. Melis; Puttershoek 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Mouw; Ridderkerk-Slikkerveer 15.30 uur stud. Joosse; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 9.30 en 18.30 uur ds. Meeuse; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 18.00 uur stud. Joosse; Scherpenisse 9.30 en 18.30 (H.D.) uur ds. Veenendaal en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Silfhout; Scheveningen 16.00 uur ds. Kattenberg; Soest 9.30 en 18.00 uur ds. Van Dijk; Spijkenisse 19.00 uur ds. Terlouw; Terneuzen 17.30 uur ds. Van Gelder; Terwolde-De Vecht 9.30 uur ds. J. Karels en 14.30 uur ds. De Heer; Tholen 10.00, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 15.00 uur ds. C. Harinck; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Utrecht 10.00 uur ds. Kleppe en 19.00 uur ds. Van Belzen; Veen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Belzen; Vlaarding 18.30 uur ds.

Kattenberg; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. Schot; Westzaan 10.00 uur (H.A.) ds. Paul; Wierden 15.00 uur ds. De Wit; Woerden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Yerseke 9.30 en 18.00 uur stud. Heijkamp en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Eckveld; Zoetermeer 16.30 uur ds. Paul; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Zwolle 19.00 uur ds. Kleppe.

DINSDAG 1 MEI 2007

's-Gravenpolder 19.30 uur ds. G. Pater; Nieuw Beijerland 19.30 uur ds. Mondria; Nijkerk 19.30 uur ds. Brugge; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. Hakvoort; Westzaan 19.30 uur ds. Van Krimpen.

WOENSDAG 2 MEI 2007

Benthuizen 19.45 uur ds. Van Eckveld (bidstond P.S. Noord-West); Dinteloord 19.30 uur ds. Van Belzen; Hoogeveen 19.30 uur ds. Hakvoort; Hoogvliet 19.45 uur ds. Vermeij; Meeuwen 19.30 uur ds. Hoogerland; Oosterend-Texel 19.00 uur ds. Tuinier; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. Bakker; Scherpenisse 19.30 uur stud. De Waard; Scherpenzeel 19.30 uur ds. Tanis; Wageningen 19.30 uur ds. De Heer (voor Evangelisatie).

DONDERDAG 3 MEI 2007

Elspeet 19.30 uur ds. Beens; Enkhuizen 19.30 uur ds. Kleppe; Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur stud. Joosse; Herkingen 19.30 uur ds. Van Krimpen; Kootwijkerbroek 14.30 uur (huw. bev.) ds. Beens; Naaldwijk 19.45 uur ds. Paul; Rhenen 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Spijkenisse 19.45 uur ds. Verweij; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. Van Gelder; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Melis.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openings-tijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur, zaterdag van 13.00-17.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur. Steun het evangelisatiewerk door uw gift en belangstelling. Breng eens een bezoek aan onze evangelisatiepost. Hartelijk welkom! Openingstijden: dinsdag tot en met

zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-1 te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De Bron", Oude Barelle 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

U bent ook hartelijk welkom in het inloop-huis, geopend op dinsdag van 10.00-15.00 uur, donderdag van 15.00-21.00 uur en zaterdag van 11.00-15.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; in verband met de verbouwing zijn de samenkomsten in het Prot. Chr. Zorgcentrum "Zonnehof", Prof. Grimbrérelaan 32 in Tilburg. Samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur. U bent hartelijk welkom in de BIJBELwinkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Waardige en stijlvolle verzorging
van begrafenissen met aandacht voor persoonlijke wensen. In alle rust, vertrouwdelijk en met bescheidenheid.

- opbaren met kastkoeling bij u thuis of in een voor u bekende aula
- dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden
- wij verzorgen alleen begrafenissen
- laatste verzorging van de overledene door een gediplomeerd verpleegster

Begrafenisverzorgers:
• H. de Jongh • P.H. van der Leer • E. Treur

Begrafenisonderneming de Jongh
Hardinxveld-Giessendam:
Reepijzer 5, Tel. (0184) 61 11 54
Wardenburg:
Kerkstraat 15a, Tel. (0418) 65 20 39
Zeist:
Kroostweg 22, Tel. (030) 69 95 330

ADVERTENTIES

Te huur in Aagtekerke comfortabele 2/1 kapwoning van 21/7 t/m 4/8 tel. 0118-584145.

• **ROEMEENSE PANFLUITEN**
• **DIVERSE BLOKFLUITEN**
• **VIOLEN**
R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944

Ameland / Terschelling / Bakkeveen (Friesl. bij Drachten) **Chaléts/stacars.**, v.a. € 20,- p.d. + extra voorjaaraanbiedingen. Profiteer en geniet! Bel 0512-516096 of zie www.vdsluisvakanties.nl

BEGRAFENISVERZORGING KINA
010 - 458 31 12
Rotterdam, Drachtstreek, Krimpenerwaard, Gouda
D.W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-583932
Capelle aan den IJssel Gouda

Putten te huur ged. boerderij als 2 pers vak. huisje. Mooie omg. om te fietsen. 033-2459443.

ELSPEET: Vrijstaande luxe stenen bungalows op ruime kavels voor 6-8 personen. Indeling: hal, 3 slaapkamers, badkamer, grote woonkamer met open keuken, terras en berging. Weken 18, 31-34 niet bb. Info: www.lochtenveld.nl of 0577-461043/06-53651000

Te huur: Caravan op prachtige camping aan de voet van de Goudsberg, in Meulunteren. Ideaal voor senioren. Tel: 06-13937866

Stichting China
Veenendaal

Kinderellende in China

Wij hebben geen huis.
Ik leef op een vuilnisbelt!
Krijg ik eten
en een kinderbijbel?"

giro 320666

Info/secretariaat:
Postbus 1150 • 3900 BD Veenendaal
e-mail info@stichtingchina.nl
Giro 320666 t.n.v. Stichting China
www.stichtingchina.nl
tel. 0318-510320

begrafenisverzorging
T. den Hollander

Begrafenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

 Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

Voor een zorgzame begeleiding

Begrafenisonderneming

Amersfoort: Damsveld, Schoerpenzaai e.o.
A. Koster
033 277 0555

Amersfoort, Nijkerk, Hoewelaken, G.C. van Haaren
06 5590 7879

Wierden: Stationsweg 411
3625 OD Schoerpenzaai

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG gekwalificeerde kraamzorg en gezins- en bejaardenzorg die aansluit bij uw manier van leven. Dit houdt voor ons in dat Bijbelse normen en waarden de basis vormen voor uw dagelijkse levenshouding en mediagebruik.

Kraamzorg
Meldt u tijdig aan om teleurstelling te voorkomen. Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0187 - 48 91 73** b.g.g. 0342 - 49 21 55. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en van 13.00 - 15.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

Gezins- en bejaardenzorg
Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0166 - 65 26 05**. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.
De gratis brochure zenden wij u graag toe.

NatuursteenHuis
vakmenen vertalen uw wensen

- **Marmer, graniet en hardsteen** (voor binnen & buiten)
- **Grafmonumenten**
- **Vakkundig advies**

Goes tel (0113) 216555
Middelburg tel (0118) 612579
voor leveringen buiten Zeeland

DIAPRESENTATIE!

Voor kerkenraden, verenigingen, commissies enz. heeft het Deputaatschap Evangelisatie een informatieve presentatie over het evangelisatiewerk in Nederland en België. Onze voorlichter komt graag bij u langs (ook overdag).

- *Nederland en de geestelijke nood van onze naaste*
- *Noodzaak van evangelisatie*
- *Het werk van onze evangelisten op de posten*
- *Het evangelisatiewerk in de gemeente*

Bel onze voorlichter dhr. C.W. van Haften
Tel. 0341-253588.
Presentatie op scholen is ook mogelijk.

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

Geerts
herenkleding

Ambtskleding

Kostuums: 2- en 3-delig zwart - grijs - e.a.
Trouwkostuums - Jacquets - Pantalons
Streepjantons - Overhemden
Stropdassen - Sokken - Overjassen
Hoeden - Schoenen

Winkel: Dorpsstraat 229, Scherpenzeel
Telefoon 033-2778899 b.g.g. 06-30189592

OPENINGSTIJDEN: MA. GESLOTEN,
DI T/M DO 9-18 UUR,
VR 9-21 UUR EN ZA 9-17 UUR.
OP AFSpraak MOGELIJK

Begrafenisonderneming
Brouwer

Voor een verantwoorde en stijlvolle begrafenis

- * mogelijkheid voor thuis opbaren
- * eigen rouwvervoer
- * kist wordt schoudergedragen
- * gratis laatste wens boekje

R.C. Brouwer Bentindlaan 1a, Leersum
tel. 0343-461880 b.g.g. 06-51504726

- Amerongen - Amersfoort - Doorn - Elst -
- Langbroek - Leersum - Maarn - Maarsbergen -
- Rhenen - Woerden - Woudenberg -

Begrafenisverzorging "Honestum"

0180 - 628908 (dag en nacht)
L. Melieste-Verveer en D.D.E. Melieste
Voor Rotterdam - Barendrecht - Ridderkerk
H.I.Ambacht - Zwijndrecht - Dordrecht e.o.

Zorg dichtbij

Rotterdam Gouda Veenendaal
Zwijndrecht Gorinchem
Goes *Actief in uw regio!*

Waar u ook woont, Agathos brengt zorg dichtbij:

- **Huishoudelijke verzorging**
- **Persoonlijke verzorging**
- **Verpleging**
- **Psychosociale zorg**

Bel de Zorglijn (010) 264 07 77 en u krijgt uw rayoncoördinator aan de lijn. Agathos stelt zelf indicaties voor veel zorgvragen. Kunnen we geen indicatie stellen? Dan begeleiden we u bij de CIZ-aanvraag. U ziet, ook indicatiestelling is onze zorg!

Agathos
THUISZORG
T 010 264 07 77 | www.agathos-thuiszorg.nl
Zorg met een eigen kleur

Druk druk druk.

druk of dromerig

Mijn broertje is **ADHD** en vaak behoorlijk druk. Hij heeft ADHD. Maar wat is dat eigenlijk precies? Waar kan ik meer te weten komen?

Mindguide is de nieuwe jongerensite van Eleos. Je vindt er alles over psychische problemen. Zit je zelf in de knoop? Of je vriend, broer of buurmeisje? Antwoord op al je vragen, achtergronden en verhalen van lotgenoten vind je vanaf nu op www.mindguide.nl!

mindguide

DE ROUTEKAART VOOR JE HOOFD

HARKES
Begravenissen

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
Telefoon (0172) 21 21 22

Begrafenisverzorgers:
D. Harkes en J.E. van Stavereen

Wij verzorgen alleen begrafenis - Dag en nacht bereikbaar

Keus genoeg!

LVO

*Werk je graag met jongeren?
Vind je het leuk om kennis over te dragen?*

Dan is werken in het voortgezet onderwijs vast iets voor jou.
Voor een lerarenopleiding in deeltijd kun je bij ons terecht.
Noteer alvast in je agenda:

D.V. 15 mei en 31 augustus: open avond alle opleidingen
Inloop met koffie: 19.00 uur, aanvang 19.30 uur

Kijk op www.driestar-educatief.nl (zie onder hogeschool LVO) voor een programma. Kies voor de lerarenopleiding waarin je de Bijbelse principes herkent en kom naar *Driestar educatief*.

Voor vitaal christelijk onderwijs

Driestar educatief
I HOGESCHOOL

Logeeropvang De Welkamp

Heetkamp 50 - 8075 CL Elspeek

Logeeropvang De Welkamp

Heeft u een kind met
ADHD, PDD-NOS, Asperger en/of een autistische stoornis?

Dan is er nu de mogelijkheid om u en/of uw gezin tijdelijk te ontlasten en uw kind passende logeeropvang te bieden.

De Welkamp biedt vanaf D.V. 1 juni 2007 logeeropvang die speciaal is afgestemd op kinderen uit de reformatorische gezindte met ADHD, PDD-NOS, Asperger of een autistische stoornis. Ook als uw kind moeilijk verstaanbaar gedrag heeft, maar er (nog) geen diagnose is gesteld, kunt u voor uw kind gebruik maken van de logeeropvang. Kinderen en jongeren van 4 t/m 17 jaar zijn van harte welkom.

Meer weten? Vraag vrijblijvend een folder aan op tel. 06 30097931 of mail naar info@welkamp.nl. Ook kunt u kijken op www.welkamp.nl.

Vakantie Tsjechië

Te huur aangeboden in Tsjechië (Reuzengebergte), 10 pers. won., vaatwasm./magn., wasm./droger, geen TV. Geen huisdieren toegestaan. Tel. 0318-517463/ b.g.g. 06-14230650.

T.h. stacaravan op **De Lingehoeve, Spijk**. Gezellige, kindvriendelijke minicamping. Zie www.lingehoespijk.nl. €175,- p.w. In voor- naseizoen korting. 0183-628864

Nunspeet: te huur onze woning in prachtige omgeving en dicht bij kerken. 4 slaapplekken en v.a.g.v. periode 4 aug.t/m 18 aug. 2007. Telf. 0341-261243.

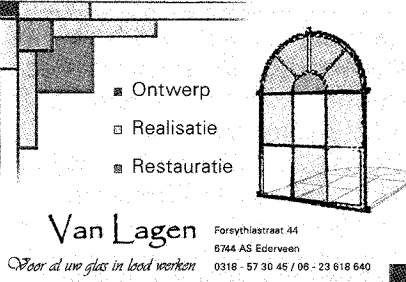
(BELIJDENIS) GESCHENK (1907-2007)

Wegens het 100-jarig bestaan Gereformeerde Gemeenten tijdelijk de boeken "Wanneer ik voor U kniel" voor bijna half geld. De boekenset slechts €29,50 in plaats van € 57,50, voordeel € 28,-. De zang/orgel-cd slechts € 16,50 in plaats van € 18,50, voordeel € 2,-. Altijd franco. Boeken en cd samen besteld: totaal voordeel nu € 30,-. Telefonisch bestellen elke **dinsdagavond van 19.00 tot 20.00 uur op 0166-600333**. Schriftelijke bestellingen in gefrankeerde enveloppe aan: Redactiecommissie, Postbus 28, 4690 AA Tholen. Steun bouwfonds.

Nieuw - Zehands - Antiquariaat
INKOOP - VERKOOP - TAXATIE
BOEKHANDEL - ANTIQUARIAAT
DE ROO
078 612 40 81
van Meelstraat 12 3331 KR Zwijndrecht

KOSTHUIS aangeboden in **GOUDA** voor 2 vriendinnen van de Pabo m.i.v. DV. het nieuwe schooljaar. (5 minuten fietsen naar school) tel. 0182- 518778

Jongeman (22), vanaf augustus 2007 werkzaam bij de SGP-jongeren, **zoekt woonruimte** om zelfstandig te wonen in de omgeving van Gouda. tel. 06 - 13765533

Ontwerp
 Realisatie
 Restauratie

Van Lagen
 Foreythlastraat 44
 6744 AS Edeveen
 0318 - 57 30 45 / 06 - 23 618 640
Voor al uw glas in lood werken

ArliSuel

Beheersing van uw gegevens

Automatisering & Pastoraat

- ledenbestand van de gemeente snel en overzichtelijk
- bestand van preekgegevens
 - van prekenbundels uit uw kast
 - van gehouden kerkdiensten
 - voor predikanten (met administratie)
- adressenbestand voor vereniging, bedrijf of prive
- specifiek bestand wordt op maat gemaakt

gratis demoversie downloaden

www.arlisuel.nl

info@arlisuel.nl

Drempelvrije vakantie?

2 luxe drempelvrije vakantiehuizen onder 1 kap, 7 en 8 persoons. Per woning: 2 hoog/laag bedden, douche-brancard en tillift. Tevens voorzien van vaatwasser, magnetron, wasmachine en wasdroger. Incl. schoonmaakkosten, **€ 275,- tot € 695,- p.w.**

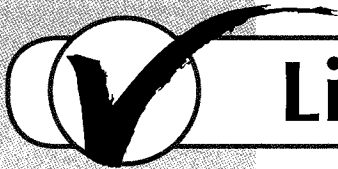
Meer informatie / reserveren:
www.denoorderhoeve.nl

De Noorderhoeve gehandicapten accommodaties
 Harkebuurt 5-15 Oosterend - Texel - 0222 31 89 06

Voor een paar dagen of langer gezelligheid en sfeer, **Pension „De Peel“**, gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is. Familie Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren. Tel. 0488-481687.

Stichting Verzorgingshuizen Regio Oost, uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten, beheert drie verzorgingshuizen: Bethesda in Den Dolder, Elim in Barneveld en Huize Maranatha in Rijssen. De huizen kenmerken zich door de eigen identiteit, persoonlijke zorgverlening en een huiselijke sfeer. Daardoor is de sfeer - voor medewerkers en bewoners - vertrouwd.

De SVRO kent sinds 1 januari 2007 een bestuursstructuur met een Raad van Bestuur en een Raad van Toezicht. Met het oog daarop zoeken wij een

Lid Raad van Bestuur

De functie

Als lid van de Raad van Bestuur geeft u in deze functie dagelijks leiding aan het managementteam van de organisatie. U vervult naar binnen toe de voortrekkersrol betreffende strategie en beleid. U draagt bij aan het vertrouwen in en de continuïteit van de SVRO. Over identiteitsgebonden zaken voert u overleg met de Raad van Advies.

De positie van de Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur bestuurt de SVRO en is verantwoordelijk voor het functioneren van de organisatie in al haar geledingen. De uitoefening van deze taak geschiedt binnen de bevoegdheden zoals omschreven in de statuten van de SVRO en nader uitgewerkt in het reglement van de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur rapporteert regelmatig aan de Raad van Toezicht over het (in)gevoerde beleid, de zorg- en dienstverlening en de geleverde prestaties. De Raad van Bestuur legt daarover op professionele en transparante wijze verantwoording af.

Uw profiel

Wij zoeken een kandidaat met ruime bestuurlijke ervaring in een complexe omgeving, bij voorkeur in de zorgsector. Uw kennis ligt op academisch niveau. U beschikt over leidinggevende kwaliteiten en delegeert met een coachende stijl van leidinggeven. Deskundigheid in het omgaan met het politieke krachtenspel en in onderhandelingsituaties is gewenst. Verder hebt u een sterk analytisch vermogen, financieel inzicht, verbeeldingskracht en bent u ondernemend. U beschikt over een relevant netwerk en heeft gevoel voor cliëntgerichtheid en dienstverlening. Wij verwachten dat u van harte lid bent van de Gereformeerde Gemeenten, woonachtig bent in het werkgebied van de SVRO of bereid bent zich er te vestigen.

Meer informatie?

Voor meer informatie over deze functie kunt u contact opnemen met de heer G. van den Berg (Raad van Bestuur a.i.) telefoonnummer: (0548) 536 217.

Uw reactie

Heeft u interesse in deze functie? Stuur dan uw schriftelijke reactie voor D.V. 12 mei 2007 naar: SVRO, t.a.v. Prof. drs. A.D. Bac RA, Diekjansweg 1, 7462 JD Rijssen. Reageren per e-mail kan ook: directiesecretariaat@svro.nl. Een assessment maakt deel uit van de selectieprocedure.

SVRO. Zorg met de van vertrouwd.

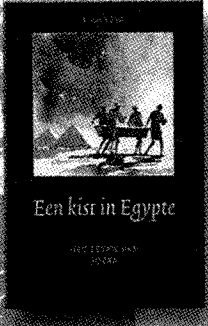
Voorgangers in Oostenrijk gevraagd

Graag komen we in contact met predikanten en/of ouderlingen van onze gemeenten, die tijdens de vakantieperiodes kunnen voorgaan in een dienst voor Nederlandse toeristen in Zell am See (Oostenrijk). Na contact met een van de voorgangers in de Protestantse gemeente van deze plaats, is de mogelijkheid verkregen om gebruik te maken van het kerkgebouw van deze gemeente. Voor een middagdienst op de zondagen 5 en 12 augustus 2007 is reeds een ouderling bereid gevonden om een predikatie te lezen. Voor nadere informatie en opgaven, kunt u contact opnemen met dhr. J. Wisse (078 - 6813269).

Elspeet, zomerhuis te huur
2 á 3 pers. Tel: 0318-456768

NIEUW

Opbrengst t.h.v. het evangelisatiewerk

Excl. verzendkosten
€12,50

Een kist in Egypte

126 pag. - harde kaft. Moet nog binden.

Dhr. J. van 't Hul beschrijft op een zeer treffende wijze het leven van Jozef. Hij trekt lijnen naar deze tijd en heeft een schrijfstijl die jongeren en ouderen aanspreekt. Achter elk hoofdstuk zijn gespreksvragen opgenomen, die het boek een duidelijke meerwaarde geven. Met uw aankoop steunt u het evangelisatiewerk.

Besteladres: dhr. A.E. Schouten
T 010-450 5995 of
aeschouten@kliksafe.nl

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horssen bv

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

Te huur in het centrum van Barneveld, ruime helft van een dubbel woonhuis. Huurprijs € 750,- per maand excl.
Te bevr. bij 0640232737/0342-493957, fam. Van Wolfswinkel.

Te koop Garderen (Veluwe) royale helft van dub. woning, uitgeb. keuken, badkamer en slaapkamer beg.gr. Ruime onderkerelde garage met carpoort.
Direct te aanv. pr.n.o.t.k.
tel: 0577461609 of 0612508380

Steun onze voorgangers!

Door de armoede zijn de gemeenten niet in staat hun eigen predikanten en evangelisten volledig te onderhouden, zodat zij zich niet geheel aan de gemeenten kunnen wijden. Stichting Hudson Taylor wil hier graag helpen. Door uw steun kunnen de voorgangers zich geheel aan de gemeente geven. Mogen wij ook op uw steun rekenen?

Stort uw gift op 3473.76.029 t.a.v. Hudson Taylor/SBHC te Nunspeet.

Voor info of voorlichting: 06 200 13 173

HUDSON TAYLOR

Stichting Bijbelse Hulpverlening China

4^e DRUK

R. Hoogerwerf-Holleman
Het verachte en onedele

Willem Aaftink, bijgenaamd 'Willem de Snieder', werd in 1874 te Rijssen geboren en stierf aldaar in 1948. Hij werd vanaf zijn geboorte door een misvormd lichaam getekend, maar dat hield hem er niet van terug om het - als vishandelaar - tot een zekere welstand te brengen. Hij leefde echter in grove zonden en spotte met God en godsdienst. Onder een preek van ds. J. Fraanje werd het hart van Willem Aaftink geraakt en wist hij zich des doods schuldig. De Heere werkte door in zijn leven en de vrijmoedige koopman mocht een waardig dienaar in de Kerk des Heeren worden. Het werd hem vergund om de Eschkerk te Rijssen als diaken en ouderling te dienen. De schrijfster heeft Willem Aaftink persoonlijk gekend en veel van zijn levensverhaal uit zijn mond opgetekend.

Gebr. 84 blz. **8,90**

Gebr. Koster
Naracgras 17, 3771 AVV Barneveld
Tel. 0342 - 41 69 86